

Vindkraft eller oppgradert vannkraft ?

Som følge av Kyotoavtalen inngikk partiene på stortinget (bortsett fra FrP) i 2008 det såkalte klimaforliket. Dette - sammen til EUs direktiv for fornybar energi, resulterte i at Norge sammen med Sverige har forpliktet seg til å øke sin fornybare elektrisitetsproduksjon med 26,4 TWh (1 TWh=1 milliard KWh). Av dette skal 13,2 TWh- produseres i Norge. Det ble antatt at ca. halvparten av den Norske kraften skulle komme fra Vindkraft og resten stort sett fra små vannkraftverk og oppgradering av gamle kraftstasjoner.

For å klare å oppfylle denne ambisiøse målsettingen ble det innført såkalte »Grønne sertifikater»- som innebærer en storstilt subsidiering av den fornybare kraften som må være utbygd før 2020. Subsidiene skal gis i 15 år til 2035.

Pr i dag er det her til lands gitt konsesjon til bygging av mer enn 2000 vindmøller som skal gi en kraftproduksjon på 15 TWh altså det dobbelte av målsettingen! I tillegg er det søkt om konsesjon på ytterligere 26,6 TWh!

Siden interessen for vindkraft er så stor, skulle man tro at vindkraften har kvaliteter eller fortrinn som annen fornybar kraft mangler. En nærmere undersøkelse viser imidlertid at det motsatte er tilfelle og at vindkraftinteressen utelukkende skyldes at den gir tilgang til enorme subsidier.

Dersom man ser på kostnadene ved de ulike produksjonsformer, finner man at vindkraften er den dyreste- den koster (landbasert vindkraft) ca 60-65 øre/KWh. Nye vannkraftverk har en kostnad på 43 øre/KWh, mens gamle nedskrevne vannkraftverk har en kostnad på ca. 21 øre/KWh. Et alternativ til landbasert vindkraft er vindkraft produsert fra havmøller- der produksjonskostnaden anslåes å ligge på 60-80 øre/KWh, men med stort potensiale for reduksjon- slik at det er sannsynlig at vindkraft til havs vil bli billigere enn kraft fra landbaserte vindmøller.

Man kan altså slå fast at vindkraft er den dyreste produksjonsformen- i tillegg krever den veldig store og kostbare overføringslinjer. En annen vesentlig ulempe er at man ikke kan forutse når vindkraften kan produseres. Den kan heller ikke lagres, men må brukes i det øyeblikk den produseres. Dette er vindkraftens største og alvorligste mangler sammenligner med vår vannkraft.

Har så vindkraften andre fortrinn som annen kraftproduksjon i Norge ikke har? Hva med naturinngrep, Miljø ødeleggelse, Klimavennlighet, Støy, Lys, Naturmangfold, Naturopplevelser?

Ikke på noen av disse områdene har vindkraften fortrinn ift opprusting/oppgradering og mindre utvidelser av gamle vannkraftverk som av NVE antas å kunne gi ca. 30 TWh ny kraft! Et annet negativt aspekt ved landbasert vindkraft, er at den er mest arealkrevende og naturødeleggende med sine brede veier, montasjeplasser, trafoer og kraftlinjer. Selve vindmøllene som nå er 175 meter høye dominerer landskapet i miles omkrets. I tillegg vil naturopplevelsen bli ødelagt av vindmøllene pga støy, skyggekast fra de

roterende møllevingene og ikke minst – om natta lyser de med sitt navigasjonslys i områder som tidligere ikke har vært plaget av lysforurensning.

Men det beste alternativet for økt energitilgang, er energisparing- ENØK - en spart kilowatt time er mer verd enn en ny kilowatt time – den trenger ikke kraftlinjer – og den er der når den trengs mest. Det har vært gitt støtte på 1 kr/KWh som gjenvinnes med etterisolering av gamle hus. Dette er imidlertid langt mindre enn subsidiene via de grønne sertifikatene. I løpet av perioden fram til 2020 vil strømkundene betale inn til staten ca. 270 milliarder kroner i avgifter begrunnet i klimatiltak (via strømregningen – inkl mva). Men av ukjente grunner har ikke myndighetene valgt å satse mye på ENØK i vanlig husholdning i forhold til satsingen på vindmøller. Hvorfor?

Etter mine begreper og økonomiske forståelse er det mest fornuftige å satse på energiøkonomisering og oppgradering/ fornyelse av gamle vannkraftverk. Dernest bør vi med vår høye kompetanse innen marin teknologi satse mer på forskning og utvikling på flytende vindmøller.

Jeg er derfor enig med presidenten i Norges Industri, Stein Lier Hansen, som hevder at vindkraft i Norge dreier seg ikke om å produsere energi, men om industriutvikling.

Avslutningsvis vil jeg også si meg enig med sjefen for svenske Vattenfall, Øystein Løseth, som sier at Vattenfall (pga manglende lønnsomhet) ikke vil bygge vindkraft i Norge- og bare litt i Sverige. Hva er det våre politikere har forstått som vindkraftmotstanderne ikke har skjønt?

Wiggo Svendsen

Styremedlem i Motvind-

Folkeaksjonen mot vindkraft i Birkenes